

Screening mammography for women with a family history of breast cancer

Profilaktyczne badania piersi (mammografia) dla kobiet z rodzin, w których wystąpił rak piersi

Przychodnia zdrowia piersi w Zachodniej Australii (BreastScreen WA) bezpłatnie przeprowadza badania mammograficzne dla kobiet. Mammografia stanowi istotny element badań kontrolnych dla kobiet w wieku pomiędzy 50 a 69 lat, jednakże panie w wieku od 40 lat również mogą skorzystać z mammografii. Niniejsza broszura zawiera odpowiedzi na niektóre pytania pacjentek na temat mammografii, szczególnie przydatne dla osób, które posiadają krewnych, cierpiących na raka piersi.

Jak interpretować historię występowania raka piersi w rodzinie?

- Warunek: przynajmniej jeden krewny cierpiał na raka piersi.
- W wypadku wystąpienia raka piersi u kilku członków tej samej rodziny, naturalne są podejrzenia, czy nie spowodował go czynnik dziedziczny.
- Rak piersi jako choroba nie może być odziedziczony, natomiast wadliwy gen, który go powoduje, może być przekazany dziedzicznie. Jeżeli kobieta posiada ten wadliwy gen, narażona jest na zwiększone ryzyko raka piersi lecz niekoniecznie się on u niej rozwinie.
- Większość zachorowań na raka piersi następuje w drodze przypadku i nie jest spowodowana czynnikami genetycznymi. Rodzinna historia występowania raka piersi jest przyczyną tylko 1-5% wszystkich zachorowań na raka piersi.

Pocieszające fakty dla kobiet z rodzinną historią raka piersi

Dla wielu kobiet, świadomość zaistniałej historii występowania raka piersi w rodzinie jest źródłem niepokoju. Należy jednak pamiętać, że:

- jedna na 9 kobiet zamieszkałych w Australii będzie cierpieć na raka piersi podczas swojego życia;
- rak piersi jest częstą chorobą, której częstotliwość występowania wzrasta w miarę starzenia się. W wypadku wielu kobiet występuje ona przypadkowo i nie rozwija się na skutek historii występowania raka piersi w danej rodzinie;
- zachorowanie na raka piersi przez matkę lub siostrę nie oznacza, że i Ty będziesz na niego cierpieć;
- nawet, jeżeli zachorujesz na raka piersi, nie oznacza to, że odziedziczyłaś wadliwy gen lub, że Twoje dzieci go odziedziczą po Tobie;
- około 9-ciu na 10 kobiet cierpiących na raka piersi nie ma historii występowania raka piersi wśród najbliższych.

Twoja rodzinna historia zdrowia nabiera szczególnego znaczenia, gdy:

- więcej niż jeden krewny po tej samej stronie rodziny (strona matki lub ojca) zachorował na raka piersi;
- osoby te miały poniżej 50 lat, kiedy po raz pierwszy postawiono im diagnozę raka piersi;
- krewni z rakiem piersi znajdują się w najbliższym stopniu pokrewieństwa z Tobą (na przykład siostra, a nie kuzynka);
- w rodzinie zdarzyły się przypadki raka w obu piersiach, raka piersi u mężczyzn w rodzinie lub rak piersi i jajników.

Jaki jest związek pomiędzy moją historią raka piersi w rodzinie a badaniami przeprowadzanymi w BreastScreen WA?

BreastScreen WA zaleca regularne badania mammograficzne co dwa lata, szczególnie w przypadku kobiet w wieku pomiędzy 50 a 69 lat ze względu na rezultaty badań naukowych, które wykazują najlepsze wyniki zapobiegania rakowi piersi dzięki mammografii przeprowadzanej w tej grupie wiekowej. Pacjentki w wieku pomiędzy 40 a 49 lat oraz powyżej 70 lat także mogą przeprowadzić badania mammograficzne w BreastScreen WA.

BreastScreen WA zbiera informacje na temat rodzinnej historii występowania raka piersi w czasie badań profilaktycznych. W wyniku zebranych danych, dla nielicznej grupy kobiet może zaistnieć konieczność przeprowadzania mammografii częściej niż raz na 2 lata.

Jeżeli pochodzę z rodziny, w której występuje rak piersi, w jakim wieku powinnam rozpocząć regularne badania i jak często?

Kobiety powyżej 40 roku życia z poważną historią raka piersi w rodzinie, mogą odbywać testy co roku, jeżeli spełniają jeden z poniższych warunków:

- krewny pierwszego stopnia (matka, siostra, córka, ojciec, syn, brat) chorowali na raka piersi zdiagnozowanego u nich przed 50-tym rokiem życia;
- posiadają krewnego pierwszego stopnia, który zachorował na raka obu piersi (bez względu na wiek);
- posiadają dwóch lub więcej krewnych pierwszego stopnia cierpiących na raka piersi (bez względu na wiek).

Kobiety posiadające krewnych pierwszego stopnia, którzy zachorowali na raka piersi powyżej 50-tego roku życia, NIE są narażone na większe ryzyko zachorowania na raka piersi, niż każda inna przeciętna kobieta. Te pacjentki mogą skorzystać z mammografii co 2 lata.

Co jeszcze powinnam zrobić?

Jeżeli niepokoi Cię Twoja rodzinna historia zachorowań na raka wśród najbliższych, powinnaś omówić swoją indywidualną sytuację ze swoim lekarzem domowym. Jeżeli w Twojej rodzinie wystąpią nowe przypadki raka piersi, powinnaś koniecznie zawiadomić o tym BreastScreen WA i swojego lekarza.

Pamiętaj i dbaj o zdrowie swych piersi:

- kontroluj zmiany w piersiach odbiegające od normalnego stanu (poprzez obserwacje i badanie dotykowe);
- zgłoś się niezwłocznie do lekarza, jeżeli zauważysz jakiegokolwiek zmiany w piersi;
- poproś lekarza o zbadanie Twoich piersi przynajmniej raz w roku.

Inne pytania?

Personel BreastScreen WA chętnie udzieli odpowiedzi na Twoje pytania. Należy dzwonić pod numer (08) 9323 6700 lub 1800 800 033 (rozmowa bezpłatna dla kobiet zamieszkałych poza miastem Perth). Specjalny numer dla osób słabo słyszających 1800 241 708 (TTY).

Po wyznaczenie wizyty na badania należy dzwonić pod numer 13 20 50 (koszt rozmowy lokalnej)

Jeżeli potrzebujesz pomocy tłumacza, zadzwoń do Służby Tłumaczy (Translating and Interpreting Service – TIS) pod numer 13 14 50 i poproś o połączenie z BreastScreen WA pod numerem 13 20 50.

Department of
Health

www.breastscreen.health.wa.gov.au

© BreastScreen WA, Department of Health

Telephone (08) 9323 6700 Facsimile (08) 9323 6799 TTY 1800 241 708 Bookings 13 20 50